

La creixença dels nuclis urbans ha portat com a conseqüència millores notables en l'habitació humana; les poblacions que eren encerclades per muralles (Vic, Torelló, Manlleu...) les han vist desaparèixer gairebé totalment. Les seves cases, construïdes generalment en els segles xvii i xviii, subsisteixen encara en molts llocs, més o menys modificades; consten generalment de la planta baixa, dividida en entrada per al carruatge, estables i menjador, havent-hi al primer pis els graners i les cambres. Són construïdes amb els materials de la localitat; generalment amb còdols o de pedra les parts baixes, i de tàpia principalment la part restant. La fusta ha estat emprada en les balconades, porxos i sostres. Aquestes edificacions, bastides per vilatans menestrals, no ofereixen pas sovint bones condicions d'habitatge; però les masies i cases rurals són encara d'arquitectura més simple i adequada al lloc d'emplaçament. Els materials emprats acostumen a ésser generalment els mateixos, si bé la tàpia ocupa gairebé tot el cos de la construcció. Els estatges per a bestiar en molt llocs estan en contacte amb les habitacions restants i les condicions higièniques són així a vegades ben deficientes. Tenen sovint unes característiques netament muntanyenques, no mancades d'encís; però llur aspecte no és pas ni de bon tros tan atractiu i rialler com el de les blanques i endreçades masies de la Costa, per exemple.

Però als nuclis importants de població les construccions modernes han portat ja el segell dels temps nous en mig d'aquest estol d'habitages pretèrits; hom admira ja, a Vic, Torelló, Manlleu, Roda, Sant Julià, etc., unes cases ben edificades, amb galeries que substitueixen els terrats mediterranis, posseïnt totes les exigències urbanes. Sense aquest canvi, la indústria turística no podria tenir a la Plana la importància que ha adquirit recentment.

Fruit d'aquest augment de població i moviment, ha estat la necessitat de treure el màxim aprofitament de les terres, i avui dia hom explota a la comarca tot el terreny possible. Fins als turons-testimoni, de roca nua i àrida, hem vist avui dia cultivades les migrades capes de terra vegetal que s'hi troben (Roda, Torelló). Les activitats humanes es desenrotllen avui sobre tota la depressió.

Resta, doncs, ben palesa la intervenció de l'home en la formació del paisatge vigatà. Ella no és més que un petit tros d'aquest ample escenari de la Naturalesa, del qual digué el geògraf que l'home n'era el principal actor.

El cos és l'instrument del qual l'ànima s'ha de valer per realitzar totes les seves aspiracions. Com més fort i perfecte sigui, millor podrà realitzar-les.

MASARYK